

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid(SZW)
De heren H.G.J. Kamp en P. de Krom
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
	RUA/UO/2011/6550	-
betreft	ons kenmerk	datum
reactie op uitvoeringstoets wetsvoorstel wijziging Wet SUWI en wijziging WW	BAWI/U201101068	09 juni 2011

Geachte heer Kamp en de Krom,

Op 29 april ontvingen wij uw brief voor een uitvoeringstoets op de wijziging Wet SUWI en een wijziging van de Werkloosheidswet, waarvoor dank. U vraagt hierop onze reactie. VNG en Divosa hebben besloten om gezamenlijk met één bestuurlijke reactie te komen. Deze reactie treft u bijgaand aan. Deze reactie is ook toegestuurd aan het UWV. In onze reactie maken wij eerst een aantal algemene opmerkingen, om vervolgens in te zoomen op specifieke onderdelen uit het wetsvoorstel.

Algemeen

Gemeenten en UWV werken samen aan geïntegreerde dienstverlening, zowel aan werkzoekenden als aan werkgevers. Momenteel gebeurt dat op 100 werkpleinen, maar dit gaat in de toekomst veranderen. De kabinetsbezuinigingen op het budget van het UWV betekenen dat het UWV scherpe keuzes moet maken en zich hierdoor zal gaan concentreren op dertig werkpleinen. Wij hebben begrip voor het feit dat de omvang van de bezuinigingen het UWV dwingt tot ingrijpende maatregelen. We zijn echter bezorgd over de consequenties van deze bezuinigingen voor de werkpleinen en waren graag, als ketenpartner, in een eerder stadium hierbij betrokken. Immers, gemeenten hebben de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in de samenwerking op de werkpleinen met als doel het bieden van goede dienstverlening aan zowel werkzoekenden als werkgevers.

Hoe nu verder? Gemeenten en UWV zullen de nieuwe complementariteit in de dienstverlening naar werkgevers en werkzoekenden de komende tijd verder uitwerken en concretiseren. Duidelijk is dat gemeenten en UWV de samenwerking zullen zoeken op basis van inhoudelijke verbindingen en thema's. Gemeenten willen echter op eigen kracht op zoek naar de nieuwe samenwerking met het UWV en niet als wettelijke verplichting. We pleiten dan ook voor het laten vervallen van de wettelijke verplichting tot samenwerking.

Specifiek

In dit deel volgen wij de memorie van toelichting en zoomen in op drie punten:

1. Digitale dienstverlening en landelijk systeem (blz. 6/7)
2. Samenwerking tussen UWV en gemeenten (blz. 7/8)
3. Financiën (blz. 10/11)

Ad 1. Digitale dienstverlening en landelijk systeem (blz. 6/7)

Intake: in het voorstel staat dat de intake van alle WWB-cliënten door het UWV gehandhaaft blijft en voortaan door het UWV zal geschieden via de digitale weg. Op geen enkele manier wordt duidelijk dat gemeenten invloed kunnen uitoefenen of kunnen meebepalen *hoe* het UWV bij hun cliënten de intake verzorgt. Wij vinden dit onacceptabel. Eén van de uitgangspunten van de WWB is de beleidsvrijheid voor gemeenten. Gemeenten worden afgerekend op de resultaten. Daar past niet bij dat gemeenten geen rol spelen bij het eerste klantcontact en zelfs geen inspraak hebben op hoe dit gebeurt. Het is niet logisch om de intake bij het UWV te laten, in het licht van de ontwikkelingen naar complementaire dienstverlening. Bij integrale dienstverlening was deze link er wel. Overigens is het naar ons idee beter om in de wettekst te spreken over de werkintake voor WWB-cliënten, want dat is wat er in de huidige uitvoeringspraktijk gebeurt.

Alleen maar digitale dienstverlening: voor mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder mensen met een bijstandsuitkering, biedt dit geen soelaas. Gemeenten blijven face to face dienstverlening noodzakelijk vinden om een goede inschatting te maken welke stappen noodzakelijk zijn om aan het werk te komen.

Verplichte registratie in één systeem voor alle werkzoekenden en voor alle WWB-ers roept meerdere vragen op. Een deel van de WWB-populatie is ontheven van de sollicitatieplicht vanwege redenen als (chronische) ziekte, schuldenproblematiek etc. Wij vragen ons af wat deze cliënten (maar ook de werkgevers) ermee opschieten om deze personen als werkzoekende in het systeem te registreren. Ditzelfde geldt overigens ook voor het registreren van vacatures. Moeten reguliere en niet-reguliere vacatures in hetzelfde systeem geregistreerd gaan worden? Dit is naar onze mening niet werkbaar. We vragen ons ook af of met het ene registratiesysteem Sonar bedoeld wordt. Het systeem van UWV is nu expliciet op het domein van Werk en Inkomèn gericht, terwijl gemeenten gaan verbreden in de dienstverlening. Dit dient elkaar niet in de weg te zitten. De wel voor de arbeidsmarkt beschikbare WWB-ers zouden in hetzelfde systeem geregistreerd kunnen worden als de WW-ers van het UWV. Deze registratie dient voor gemeenten geen extra werk op te leveren.

Tenslotte vragen wij ons af hoe u de uitvoering van gemeentelijke fraude- en handhavingstaken voor u ziet wanneer de gemeenten daarvoor een werkzoekendensysteem als basis moeten hanteren dat zij uitsluitend kunnen inzien en dat niet gekoppeld is aan andere (gemeentelijke) administraties die ondersteunend zijn bij handhaving en fraudebestrijding.

Door concentratie van het UWV op een aantal werkpleinen, de focus op een volledige digitale intake, het willen registreren van ook niet direct voor de arbeidsmarkt beschikbare WWB-ers en onduidelijkheid over de koppeling van de intakegegevens aan andere gemeentelijke WWB-taken, komen wij op het standpunt dat de gemeenten beter zelf weer de intake ter hand kunnen nemen. In geval van registratie door gemeenten zou ons inziens de eerdere uitname uit het gemeentefonds – gedaan toen het UWV de intake ter hand nam – weer teruggestort moeten worden in het Gemeentefonds.

Gelet op de vele onbeantwoorde vragen, adviseren wij u een impactanalyse te laten uitvoeren waarbij de gevolgen van de SUWI- wijzigingen rondom digitale dienstverlening en registratie uitdrukkelijk worden meegenomen.

Ad 2. Samenwerking tussen UWV en gemeenten (blz. 7/8):

In de tekst wordt gesproken over de concentratie van het UWV op 30 vestigingen in evenveel arbeidsmarktregio's. Het conceptbestuursakkoord biedt gemeenten de ruimte om de samenwerking vorm te geven. Het is dan ook logischer dat het UWV in samenspraak met gemeenten zowel het aantal UWV-vestigingen bepaalt als ook welke dat dan moeten worden, gezien de regierol die gemeenten vervullen in de arbeidsmarktregio's. Dit verhoudt zich ook beter tot de voorbereidingen voor de invoering van de WWnV, waarvoor de voorbereidingen in 2011 van start gaan.

U schrijft voor *hoe gemeenten* en UWV dienstverlening aan werkgevers moeten vormgeven, te weten 1 loket per arbeidsmarktregio voor werkgevers. Het is naar ons idee niet aan de wetgever om de werkwijze voor te schrijven, dit is aan de uitvoerders van de wet. We willen dit vanuit de inhoud laten ontstaan, waarbij de situatie in de arbeidsmarktregio leidend is. Het gaat in zo'n regio natuurlijk om lokaal, bovenlokaal en regionaal samenwerken. Hoe dit wordt vormgegeven, kan aan de arbeidsmarktregio's worden overgelaten. Daarbij komt dat de samenwerking tussen gemeenten en het UWV slechts een onderdeel van het totale regionale arbeidsmarktbeleid beslaat. Gemeenten kennen immers een breder regionaal arbeidsmarktbeleid, bestaande uit economisch perspectief en aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt.

Wij vinden het een belangrijk uitgangspunt dat werkgevers meer verantwoordelijkheid krijgen. Dit zouden wij ook graag in andere wetgeving zien.

Voorts vragen wij aandacht voor het feit dat, omdat het UWV geen re-integratiebudget voor WW-ers meer kent, mensen in de WWB terecht komen, die nog geen traject of scholing hebben gevolgd (blz. 9). Dit heeft dus ook effect op het I-deel. Bovendien bestaat er, door de langere werkloosheid, ook al een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Een dubbele achterstand dus. Dit legt een grotere verantwoordelijkheid op gemeenten, waarvan de budgetten ook fors gekort worden. De resultaten van re-integratie komen hierdoor nog verder onder druk te staan.

Ad 3. Financiën (blz. 10/11)

In de tekst wordt beschreven dat er geen financiële gevolgen voor de decentrale overheden zijn. Dit is niet correct. Veel gemeenten hebben fors geïnvesteerd in werkpleinen. Nu het UWV zich terugtrekt naar 30 werkpleinen, missen gemeenten minimaal huurinkomsten. Deze moeten naar onze mening minimaal gecompenseerd worden, evenals kosten voor nieuwbouw, verbouw e.d.

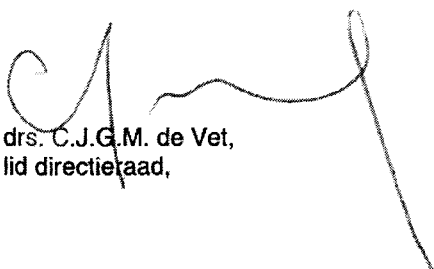
Voorts is er een efficiencykorting van € 63 miljoen toegepast op de budgetten van UWV en gemeenten vanwege de integrale dienstverlening gedurende de jaren 2009 t/m 2012. Omdat vanaf de invoering van de wetswijzigingen hiervan geen sprake meer is, dient de efficiencykorting naar onze mening teruggedraaid te worden.

Tenslotte pleiten wij, zoals eerder aangegeven, voor terugstorting van de uitname gemeentefonds vanwege het uitvoeren van de intake door het UWV.

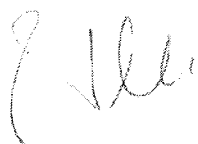
Tot zover de bestuurlijke reactie van de VNG en Divosa. Divosa heeft hierbij als extra aantekening dat zij artikel 9 van de WWB gewijzigd zou willen zien. Inschrijving bij het UWV zal werkzoekende is niet voor de gehele WWB-populatie noodzakelijk. Graag maken wij u tot op attent, dat ook het Uitvoeringspanel een eigen reactie op uitvoerbaarheid van deze wetswijzigingen geeft en in het kort heeft aangegeven dat het ernstige twijfels heeft bij de uitvoerbaarheid van deze wetswijziging.

Wij hebben ons in deze brief tot de hoofdlijnen beperkt. Wij zien uw reactie hierop met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

drs. C.J.G.M. de Vet,
lid directieraad,

Mr. Drs. F.J. Paas
Voorzitter Divosa